

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາອນ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຍຸດທະສາດ ພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະ
ພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນຂອງ ສປປ ລາວ 2023-2032

ກໍລະກົດ 2023

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ເລກທີ: 256 /ນຍ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ: 23.08.2023

ດໍາລັດ

ວ່າດ້ວຍ ການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ຍຸດທະສາດ
ພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງ ສປປ ລາວ 2023 - 2032

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ສະບັບເລກທີ 03/ສພຊ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021;
- ອີງຕາມ ມະຕິຕົກລົງ ຂອງກອງປະຊຸມລັດຖະບານ ສະໄໝສາມັນ ປະຈຳເດືອນເມສາ 2023, ສະບັບເລກທີ 06/ລບ, ລົງວັນທີ 28 ເມສາ 2023;
- ອີງຕາມ ໜັງສືລາຍງານ ຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ສະບັບເລກທີ 3262/ກປ, ລົງວັນທີ 12 ກໍລະກົດ 2023.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ອອກດໍາລັດ:

- ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ຍຸດທະສາດພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງ ສປປ ລາວ 2023 – 2032.
- ມາດຕາ 2 ມອບໃຫ້ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຜັນຂະຫຍາຍ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດ ສະບັບດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.
- ມາດຕາ 3 ບັນດາກະຊວງ, ອົງການທຽບເທົ່າກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈົ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ໃຫ້ການຮ່ວມມື ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ດໍາລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.
- ມາດຕາ 4 ດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ສອນໄຊ ສີພັນດອນ

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ຄຳນຳ.....	1
ຄຳຫຍໍ້.....	2
ການອະທິບາຍຄຳສັບ.....	3
ພາກທີ I ພາກສະເໜີ.....	4
1.1 ບ່ອນອີງຂອງການສ້າງຍຸດທະສາດ.....	4
1.2 ຂັ້ນຕອນການສ້າງຍຸດທະສາດ.....	5
1.3 ການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງສາກົນ.....	5
1.4 ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.....	6
1.5 ປັດໄຈ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ ອື່ນທີ່ກະທົບຕໍ່ການພັດທະນາຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.....	7
1.6 ຈຸດປະສົງ.....	7
1.7 ເຫດຜົນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນ.....	8
ພາກທີ II ຕົວຢ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນຢູ່ໃນສປປ ລາວ.....	8
2.1 ສະພາບການລ້ຽງສັດ.....	8
2.2 ການຂົນສົ່ງສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ.....	9
2.3 ການຂ້າສັດ ແລະ ກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ.....	10
2.4 ການປຸງແຕ່ງຜະລິດພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.....	10
2.5 ສະພາບການນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດນ້ຳ.....	11
2.6 ການຄຸ້ມຄອງຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.....	12
2.7 ການວິເຄາະ ຈຸດແຂງ, ຈຸດອ່ອນ, ໂອກາດ ແລະ ໄພຂົ່ມຂູ່.....	14
2.8 ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້	15
ພາກທີ III ຍຸດທະສາດພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນຂອງ ສປປ ລາວ.....	15
3.1 ທິດນຳ.....	15
3.2 ວິໄສທັດ.....	15
3.3 ເປົ້າໝາຍລວມ.....	16
3.4 ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ.....	16
3.5 ຫຼັກການຜັນຖານໃນການສ້າງຍຸດທະສາດ.....	16
3.6 ແຜນງານຂອງຍຸດທະສາດ.....	16
ພາກທີ IV ວຽກງານຈຸດສຸມຂອງແຜນງານຂອງຍຸດທະສາດ.....	17
4.1 ແຜນງານປັບປຸງນິຕິກຳ ແລະ ບັນດາມາດຕະຖານ ດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.....	17
4.2 ແຜນງານສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຄຸ້ມຄອງ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.....	17
4.3 ແຜນງານພັດທະນາການ ລ້ຽງສັດ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.....	17

4.4 ແຜນງານຍົກລະດັບມາດຕະຖານການຂົນສົ່ງສັດ, ໂຮງຂ້າສັດ, ປ່ອນຂ້າສັດຢ່ອຍ, ປ່ອນປຸງແຕ່ງ ແລະ ປ່ອນຈຳໜ່າຍ.....	18
4.5 ແຜນງານປັບປຸງ ກົນໄກລະບົບການກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ.....	18
4.6 ແຜນງານພັດທະນາລະບົບການເຝົ້າລະວັງ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນ ດ້ານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.....	18
4.7 ແຜນງານຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ ຕ່ອງໂສ້ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.....	18
ພາກທີ V ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການປະເມີນຜົນ.....	19
5.1 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ.....	19
5.2 ຂອບເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ.....	20
5.3 ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ.....	20
ເອກະສານອ້າງອີງ.....	22

ຄຳນຳ

ໃນຫຼາຍທິດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ ຈຳນວນປະຊາກອນໃນໂລກ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ລວມທັງ ສປປ ລາວ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ທົ່ວໂລກມີຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການທາດຊື່ນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ ເພື່ອບໍລິໂພກຫຼາຍຂຶ້ນ. ແຕ່ລະປະເທດ ໄດ້ຫັນມາແຂ່ງຂັນກັນພັດທະນາເພີ່ມຜົນຜະລິດ ໂດຍມີການຫັນປ່ຽນການຜະລິດແບບດັ່ງເດີມ ໄປສູ່ການນຳໃຊ້ວິວັດທະນາການໃໝ່ ເປັນຕົ້ນ ມີການນຳໃຊ້ເຄມີ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ເພື່ອການປູກພືດ ລວມທັງມີການຕັດຕໍ່ພັນທຸກຳ, ນຳໃຊ້ຢາ ແລະ ຮໍໂມນ ຕ່າງໆ ເພື່ອເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ຫຼຸດເວລາໃນການປູກ ການລ້ຽງ ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ.

ຢ່າງໃດກໍຕາມ ໂດຍອີງຕາມເຫດການທີ່ມີການຢັ້ງຢືນທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ຄຽງຄູ່ກັບການນຳໃຊ້ຢາ, ສານເຄມີ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບຕ່າງໆ ເພື່ອເພີ່ມຜະລິດຕະພັນນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີບັນຫາໃໝ່ເກີດຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນຫາສານຕົກຄ້າງຢູ່ໃນຜະລິດຕະພັນສັດ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກ ມາຮອດປັດຈຸບັນ ຈຶ່ງມີຫຼາຍໆປະເທດໃນທົ່ວໂລກ ໄດ້ຫັນມາໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍໄດ້ມີການສ້າງຕັ້ງກົນໄກການແກ້ໄຂບັນຫານີ້ຢູ່ໃນຫຼາຍໆລະດັບ, ມີການສ້າງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອກຳນົດຍຸດທະສາດໃນລະດັບສາກົນ, ຂົງເຂດ ແລະ ຫຼາຍຂອບການຮ່ວມມື ທີ່ພົວພັນກັບຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ໃນນີ້ ລວມທັງໃນຂໍ້ກຳນົດດ້ານການຄ້າ ກ່ຽວກັບສິນຄ້າ ທີ່ພົວພັນກັບວຽກງານດ້ານສຸຂະພາບໄມ ແລະ ສຸຂະພາບໄມພືດ ອີກດ້ວຍ.

ສຳລັບ ສປປ ລາວ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຄຽງຄູ່ກັບການສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານການຜະລິດອາຫານ, ລັດຖະບານກໍ່ເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງວຽກງານ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ, ໂດຍໄດ້ຊີ້ນຳ ບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໃນການປັບປຸງນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຍາດແຍ່ງເອົາທຶນຮອນ ເຕັກນິກວິຊາການ ມາພັດທະນາວຽກງານດັ່ງກ່າວໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ. ປັດຈຸບັນພວກເຮົາມີ ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຫຼາຍພິສິດຄວນ, ມີສູນວິໄຈອາຫານ ແລະ ຢາ, ສູນວິໄຈພະຍາດຄົນ ແລະ ພະຍາດສັດ, ສູນວິໄຈອາຫານສັດ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການວິໄຈຫາເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ສານຕົກຄ້າງຕ່າງໆ ຢູ່ໃນຜະລິດຕະພັນອາຫານຂອງຄົນ ແລະ ສັດ. ເວົ້າສະເພາະແມ່ນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາຜະລິດຕະພັນສັດຂຶ້ນຕົ້ນ ພວກເຮົາກໍ່ມີການພັດທະນາ ຟາມລ້ຽງສັດ, ໂຮງຂ້າສັດ ແລະ ມີຕາໜ່າງການກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ ຢູ່ທຸກເມືອງໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຊຶ່ງໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜະລິດຕະພັນສັດມີຄວາມປອດໄພໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ພວກເຮົາ ຈະມີພື້ນຖານ ໃນລະດັບໜຶ່ງແລ້ວກໍຕາມ ແຕ່ຖ້າທຽບໃສ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ສັງຄົມ ເຫັນວ່າ ຍັງມີຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ຍັງເປັນສິ່ງທ້າທາຍຢູ່ຫຼາຍດ້ານ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ ດຳເນີນການພັດທະນາ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ ໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ ເປັນຕົ້ນຕ້ອງຮັບປະກັນດ້ານຄວາມປອດໄພ ນັບຕັ້ງແຕ່ ຂັ້ນຕອນການປູກພືດອາຫານສັດ, ການຈັດການ ການລ້ຽງສັດ, ການປ້ອງກັນພະຍາດ ແລະ ດູແລສຸຂະພາບສັດ, ການຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍ, ການຢັ້ງຢືນສຸຂະພາບສັດ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງຂ້າ, ການວິໄຈຊອກຫາສານຕົກຄ້າງຂອງຢາສັດຕະວະແພດ, ຢາປາບສັດຕູພືດ, ສານພິດ, ສານເຄມີ ແລະ ອື່ນໆ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດ.

ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂຶ້ນຕົ້ນ ແມ່ນພື້ນຖານຂອງອາຫານທີ່ປອດໄພ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ ສປປ ລາວ ມີຜະລິດຕະພັນສັດຂຶ້ນຕົ້ນທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປອດໄພ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈຶ່ງໄດ້ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ສະບັບນີ້ຂຶ້ນ ໂດຍມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບຜະລິດຕະພັນສັດຂຶ້ນຕົ້ນ ແນໃສ່ ພັດທະນາ ສິນຄ້າສັດ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ປອດໄພ, ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນດ້ານການຕະຫຼາດກັບ ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນເທື່ອລະກ້າວ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ..... 12 JUL 2023

ລັດຖະມົນຕີ

ຄຳຫຍໍ້

ຄຳຫຍໍ້ຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ໃນຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

- 1) CA ກົດລະຫັດອາຫານ;
- 2) CAC ຄະນະກຳມະການກົດລະຫັດອາຫານສາກົນ;
- 3) FC ລະຫັດອາຫານ;
- 4) FAO ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ;
- 5) GDP ລວມຍອດຜະລິດພັນພາຍໃນ;
- 6) WOH ອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ;
- 7) WHO ອົງການອະນາໄມໂລກ;
- 8) SPS ສຸຂະພາບໄມ ແລະ ສຸຂະພາບໄມພືດ;
- 9) IPCC ຄະນະລັດຖະບານກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ໃນຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

- 1) ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໝາຍເຖິງ ທຸກຂັ້ນຕອນຂອງຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ລວມເອົາ ການລ້ຽງ, ການຂ້າ, ການຄົວ, ການເກັບຮັກສາ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ວາງຂາຍຜະລິດຕະພັນຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ບໍ່ເປັນເປື້ອນເຊື້ອພະຍາດ, ສານຕົກຄ້າງ ແລະ ສານພິດຕ່າງໆ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ສັດ, ຄົນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- 2) ຜະລິດຕະພັນສັດ ໝາຍເຖິງ ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ມາຈາກສັດທີ່ລ້ຽງເພື່ອເປັນອາຫານຂອງມະນຸດ ເປັນຕົ້ນ ຊາກສັດ, ຊີກ, ຊີ້ນ, ເຄື່ອງໃນ, ນົມ, ໄຂ່, ໜັງ, ເລືອດ, ໄຂມັນສັດ;
- 3) ຜະລິດຕະພັນສຳຮອງຈາກສັດ ໝາຍເຖິງ ເຂົ້າ, ກະດູກ, ແຂ້ວ, ໜັງ, ຂົນ, ເລັບ, ອາຈິມ ແລະ ເສດຊີ້ນສ່ວນຈາກຊີ້ນສັດ ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມສຳລັບບໍລິໂພກ;
- 4) ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໝາຍເຖິງ ຜະລິດຕະພັນສັດທີ່ຍັງດິບ ແລະ ບໍ່ທັນໄດ້ຜ່ານການປຸງແຕ່ງເປັນອາຫານສຳເລັດຮູບ;
- 5) ຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໝາຍເຖິງ ການປຸກພືດອາຫານສັດ, ການຜະລິດອາຫານສັດ, ການລ້ຽງສັດ, ການຂ້າ ແລະ ຄົວສັດ, ການແປຮູບ, ການເກັບຮັກສາ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ວາງຂາຍຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- 6) ສານຕົກຄ້າງ ໝາຍເຖິງ ສານປະກອບສະເພາະໃດໜຶ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕົກຄ້າງຢູ່ໃນສັດ, ຄົນ, ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ອາຫານສັດ ທີ່ເກີນຄ່າມາດຕະຖານ ຕາມການກຳນົດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- 7) ການແປຮູບຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໝາຍເຖິງ ຂະບວນການປ່ຽນຮູບ ຜະລິດຕະພັນສັດ ທີ່ຍັງດິບ ໃຫ້ກາຍເປັນວັດຖຸດິບ ເພື່ອນຳໄປປຸງແຕ່ງໃຫ້ເປັນອາຫານຂອງຄົນເປັນຕົ້ນ ການຕັດແຕ່ງ, ຈັດປະເພດ, ແລະ ຫຸ້ມຫໍ່ຊີ້ນ, ເຄື່ອງໃນ, ໄຂ່ ແລະ ນົມດິບ ດ້ວຍການແຊ່ເຢັນ, ແຊ່ແຂງ ແລະ ການເກັບຮັກສາໃນສະພາບສຸນຍາກາດ;
- 8) ການປະຕິບັດງານທີ່ດີ ໝາຍເຖິງ ລະບົບທີ່ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອຮັບປະກັນ ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປອດໄພຕາມທີ່ ອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດ;
- 9) ການຄວບຄຸມຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໝາຍເຖິງ ການປະຕິບັດບັນດາ ມາດຕະຖານ ແລະ ມາດຕະການ ທີ່ກຳນົດຢູ່ໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຂອງ ຕ່ອງໂສ້ຂອງການຜະລິດ ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນມີຄວາມປອດໄພ ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- 10) ໄພຊະນາການ ໝາຍເຖິງ ອາຫານທີ່ມີທາດບຳລຸງລ້ຽງ, ມີປະໂຫຍດ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຮ່າງກາຍມີການຈະເລີນເຕີບໃຫຍ່, ມີຄວາມສົມດຸນ ແລະ ມັນສະໜອງມີການພັດທະນາ;
- 11) ສຸຂະພາບໄມ ໝາຍເຖິງ ຄວາມສະອາດ, ການອານາໄມ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ຈາກຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ສັດ;
- 12) ຫຼັກການສຸຂະພາບໄມ ໝາຍເຖິງ ບັນດາ ມາດຕະການທາງດ້ານວິຊາການ ທີ່ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ກຳນົດອອກ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນມີສຸຂະພາບໄມທີ່ດີ;
- 13) ມາດຕະການສຸຂະພາບໄມ ແລະ ສຸຂະພາບໄມພືດ ໝາຍເຖິງ ມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳແນະນຳຂອງອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ ເພື່ອປົກປ້ອງຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ສັດ ບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຮັບຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເກີດມາຈາກການນຳເຂົ້າ, ການກໍ່ຕົວ ແລະ/ຫຼື ການແຜ່ກະຈາຍ ຂອງສິ່ງເປັນອັນຕະລາຍ;

- 14) ອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ ໝາຍເຖິງ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ໂດຍມີຊື່ພາສາອັງກິດວ່າ: (World Organization for Animal Health (WOAH)) ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານສາກົນ ດ້ານສຸຂະພາບສັດບົກ ແລະ ສັດນ້ຳ;
- 15) ເຊື້ອພະຍາດ ໝາຍເຖິງ ເຊື້ອຈຸລິນຊີ, ແມ່ກາຟາກ ແລະ ເຊື້ອລາ ທີ່ເປັນສາເຫດກໍ່ໃຫ້ເກີດ ຫຼື ປະກອບສ່ວນກໍ່ໃຫ້ເກີດພະຍາດຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ພືດ ໃດໜຶ່ງ;
- 16) ການຄ້າເສລີ ໝາຍເຖິງ ການຊື້ຂາຍສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ລວມເຖິງ ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານລະຫວ່າງປະເທດໂດຍບໍ່ມີປະຕິບັດມາດຕະການເກັບພາສີ ແລະ ກົດກັນທາງດ້ານການຄ້າ ໂດຍລັດຖະບານ ກັບ ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ປະເທດຄູ່ຄ້າ;
- 17) ກົດລະຫັດອາຫານ ຫຼື ລະຫັດອາຫານ ໂດຍມີຊື່ພາສາອັງກິດວ່າ “Codex Alimentarius (CA) ຫຼື Food Code (FC)” ໝາຍເຖິງ ບັນດາມາດຕະຖານສາກົນ, ຄໍາແນະນຳ ແລະ ລະຫັດການປະຕິບັດງານທີ່ດີ ສໍາລັບການຜະລິດອາຫານ;
- 18) ຄະນະກຳມະການກົດອາຫານສາກົນ ມີຊື່ພາສາອັງກິດວ່າ “Codex Alimentarius Commission, CAC” ໝາຍເຖິງ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍ ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ ແລະ ອົງການອະນາໄມໂລກ ມີໜ້າທີ່ຮັບຮອງເອົາກົດລະຫັດອາຫານ ແລະ ປົກປ້ອງສຸຂະພາບຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ສົ່ງເສີມການປະຕິບັດການຄ້າຂາຍອາຫານທີ່ເປັນທຳ.

ພາກທີ I ພາກສະເໜີ

1.1 ບ່ອນອີງຂອງການສ້າງຍຸດທະສາດ

ຍຸດທະສາດ ພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງ ສປປ ລາວ ສະບັບນີ້ ແມ່ນ ອີງໃສ່ ບັນດານິຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

- 1) ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ (ສະບັບປັບປຸງ) ເລກທີ 08/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພະຈິກ 2016;
- 2) ຍຸດທະສາດ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2030 (ສະບັບປັບ 2015);
- 3) ຍຸດທະສາດ ຂອງສາກົນ ຂອງອົງການອະນາໄມໂລກ ວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ປີ 2002;
- 4) ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ເລກທີ 020/ກຊສທ, ລົງວັນ 13 ກຸມພາ 2009;
- 5) ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ສະບັບທີ IX ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ປີ 2020-2025;
- 6) ແຜນພັດທະນາ ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ເລກທີ 0303/ກປ, ລົງວັນທີ 03 ມິຖຸນາ 2021;
- 7) ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານອາຊຽນ (ASEAN Framework Agreement on Food Safety) ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳຂອງປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ ຮອດປີ 2025 ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງໃນເດືອນ ພະຈິກ 2015.

1.2 ຂັ້ນຕອນການສ້າງຍຸດທະສາດ

ໃນການສ້າງຍຸດທະສາດພັດທະນາ ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນຂັ້ນຕົ້ນຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນ ການຜັນຂະຫຍາຍ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ (ສະບັບປັບປຸງ) ເລກທີ 08/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພະຈິກ 2016, ໂດຍໄດ້ມີຂັ້ນຕອນໃນການຮ່າງ ດັ່ງນີ້:

- 1) ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຊີ້ນຳ ກົມວິຊາການ ກຳນົດ ຂອບແນວຄວາມຄິດ ການພັດທະນາຄວາມ ປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ນຳສະເໜີລັດຖະບານຈັດເຂົ້າແຜນຂອງກອງປະຊຸມລັດຖະບານປະຈຳປີ, ລັດຖະບານໄດ້ຈັດເຂົ້າແຜນ ວາລະຂອງກອງປະຊຸມລັດຖະບານ ປະຈຳເດືອນ ສິງຫາ 2021;
- 2) ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ອອກ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍຄະນະຮັບຜິດຊອບສ້າງ ຮ່າງ ຍຸດທະສາດ ສະບັບເລກທີ 0923/ກປ, ລົງວັນທີ 10 ກໍລະກົດ 2020 ໂດຍຄະນະດັ່ງກ່າວ ປະກອບດ້ວຍ ຮອງລັດຖະມົນຕີ ເປັນຫົວໜ້າຄະນະ ແລະ ມີບັນດາກົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຄະນະ ແລະ ຈັດໃຫ້ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນກອງເລຂາ;
- 3) ການສ້າງຮ່າງ ແມ່ນ ເລີ່ມຈາກ ການຮ່າງໂດຍຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜ່ານການປະກອບຄໍາເຫັນຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບ, ຜ່ານການຈັດກອງປະຊຸມວິຊາການ, ກອງປະຊຸມພາຍໃນ ແລະ ເປີດກວ້າງ, ມີການກວດກາຄວາມສອດຄ່ອງທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ໄດ້ຜ່ານກອງປະຊຸມ ຂອງ ຄະນະປະຈຳພັກກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້;
- 4) ໂດຍຜູ້ມີຖານ ຮ່າງຍຸດທະສາດໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ບົນຜູ້ມີຖານມີການທົບທວນ, ວິເຄາະ, ວິໄຈ ສະຖານະການທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ກຳນົດບັນດາມາດຕະການ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາໃນຕໍ່ໜ້າ ໂດຍຜ່ານການລະດົມແນວຄວາມຄິດປົກກະຕິສາທາລີ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ຢູ່ທັງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນລວມ 10 ຄັ້ງ ຊຶ່ງມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ 314 ເທື່ອຄົນ, ຍິງ 103 ເທື່ອຄົນ.

1.3 ການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງສາກົນ

ໃນລະດັບສາກົນ ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ນັບວ່າເປັນວຽກງານທີ່ທົ່ວໂລກເຫັນຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່, ໂດຍອົງການອະນາໄມໂລກ ໄດ້ເປັນໃຈກາງໃນການສ້າງຍຸດທະສາດສາກົນ ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາລະບົບ ການຄວບຄຸມຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານຂັ້ນ ໃນປີ 2002 ໂດຍຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວໄດ້ກວມເອົາ 7 ວຽກງານຈຸດສຸມ ດັ່ງນີ້:

- 1) ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງລະບົບເຝົ້າລະວັງພະຍາດ ທີ່ເກີດຈາກການບໍລິໂພກອາຫານ, ປັບປຸງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ;
 - 2) ການພັດທະນາ ວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບ ຈາກການບໍລິໂພກອາຫານທີ່ເພີ່ມຜົນຜະລິດຈາກການນຳໃຊ້ເທັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ;
 - 3) ການເພີ່ມທະວີບົດບາດດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ;
 - 4) ການເພີ່ມທະວີວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ຂອງອົງການກົດລະຫັດອາຫານສາກົນ;
 - 5) ການເພີ່ມທະວີການສື່ສານຄວາມສ່ຽງ ແລະ ການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານໃຫ້ແກ່ສາທາລະນະຊົນ;
 - 6) ການປັບປຸງຍົກລະດັບການຮ່ວມມືລະດັບຊາດ ແລະ ລະຫວ່າງປະເທດ;
 - 7) ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຂອງວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານອາຫານ ຂອງບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ.
- ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ (WOAH) ອອກຄໍາແນະນຳກ່ຽວກັບການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງຕັ້ງແຕ່ ການຜະລິດຢູ່ໃນຝາມລ້ຽງສັດ, ການຂົນສົ່ງຈາກຝາມໄປຫາ

ໂຮງງານຂ້າສັດ, ໄລຍະກະກຽມກ່ອນຂ້າ, ການກວດກາຫຼັງຂ້າ ແລະ ມາດຕະການເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜະລິດຕະພັນສັດ ຂັ້ນຕົ້ນຖືກຫຼັກສຸດານາໄມ, ມີການປະຕິບັດງານທີ່ດີ ແລະ ຄຳແນະນຳຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວບຄຸມ ຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ. ເພື່ອເປັນການປົກປ້ອງຜູ້ບໍລິໂພກ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພອີງການ ສຸຂະພາບສັດສາກົນ, ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ (FAO) ແລະ ອົງການອະນາໄມໂລກ (WHO), ຄະນະ ກຳມະການກົດລະຫັດອາຫານສາກົນ (CAC) ຍັງໄດ້ຮ່ວມກັນສ້າງນະໂຍບາຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ນັບແຕ່ ຂັ້ນຕອນການຜະລິດຈົນຮອດຢູ່ໃນໂຕອາຫານ ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ ຍັງໄດ້ສ້າງຄວາມເຂັ້ມ ແຂງໃຫ້ແກ່ປະເທດສະມາຊິກ ທາງດ້ານວຽກງານເພີ່ມລະບົບພະຍາດສັດ, ການບໍລິການ ດ້ານສັດຕະວະແພດ ແນໃສ່ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບສັດ ແລະ ຄົນ, ຄຽງຄູ່ກັນນີ້ ຍັງໄດ້ມີການພັດທະນາວຽກງານການຂຶ້ນທະບຽນພິມ ສັດ, ການກວດກາຂໍ້ມູນຍ້ອນຫຼັງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ຊີ້ນຳ ນຳພາວຽກງານຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາເຊື້ອຈຸລະຊີບທີ່ ຕ້ານຕໍ່ຢາ ອີກດ້ວຍ.

ໃນຂົງເຂດອາຊຽນ ກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືໃນວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານອາຫານ, ອາຊຽນກໍໄດ້ມີສັນຍາ ຂອບວຽກວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພດ້ານອາຫານອາຊຽນ (ASEAN Framework Agreement on Food Safety) ຮ່ວມກັນ ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອ (1) ເພີ່ມທະວີຄວາມກົມກຽວຂອງ ມາດຕະການສຸດານາໄມ ແລະ ສຸດາ ນາໄມພືດ (SPS) ແລະ ມາດຕະຖານດ້ານອາຫານ; (2) ຫຼຸດຜ່ອນອຸປະສັກທາງດ້ານວິຊາການ ໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ ການຄ້າຂາຍອາຫານພາຍໃນອາຊຽນ; (3) ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກຕ່າງຂອງລະບົບຄວບຄຸມອາຫານແຫ່ງຊາດ ໃນ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ລວມທັງ ການສ້າງວິທີປະຕິບັດ ທີ່ປະສົມປະສານ ເພື່ອຮັບປະກັນການປ້ອງກັນສຸຂະພາບ ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຈຳລະຈອນແຈກຢາຍອາຫານທີ່ປອດໄພໃນອາຊຽນ.

ສິ່ງລວມແລ້ວໃນການສ້າງຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງອົງການຈັດ ຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ເປັນການປະຕິບັດພັນທະ ທີ່ ສປປ ລາວ ຂອງພວກເຮົາ ຮ່ວມເປັນພາຄີສາກົນອີກດ້ວຍ.

1.4 ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ແມ່ນພື້ນຖານຂອງອາຫານທີ່ປອດໄພ. ໂດຍອີງຕາມການຈັດ ປະເພດຄວາມສ່ຽງ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ສາມາດແບ່ງສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍອອກ ເປັນ ສາມ ປະເພດ ຄື: ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຈາກເຄມີ, ເຊື້ອຈຸລະຊີບ ແລະ ວັດຖຸເຈືອປົນ.

ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍທາງເຄມີ ທີ່ສຳຄັນໄດ້ແກ່ ຢາຂ້າແມງໄມ້, ໂລຫະໜັກ, ໄມໂຄຣທອກຊິນ, ຢາປິ່ນປົວສັດ ຕ້ອງຫ້າມ ແລະ ສານເຄມີທີ່ເປັນພິດ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ໃນປະຈຸບັນນອກຈາກມີການຫ້າມໃຫ້ນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ຢູ່ໃນຂະບວນການລ້ຽງສັດແລ້ວ ຍັງມີການຄວບຄຸມການນຳໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ ການນຳໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ ໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານໄດ້ ແກ່: ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບໃນກຸ່ມ Nitrofurans, Chloramphenicol, Oxytetracycline ແລະ Oxolinic acid, ຢາ ຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບທີ່ຕ້ອງຫ້າມ, ຢາຖ່າຍແມ່ກາຝາກ, ຢາກະຕຸ້ນໃຫ້ສັດຈະເລີນເຕີບໂຕໄວ, ສານເລັ່ງເນື້ອແດງ, ສານ ຮັກສາຜະລິດຕະພັນສັດ ຈຳພວກຟອກໂມນ, ສານບໍ່ແລັກ/Borax (ຫຼື ຜົງກອບ) ແລະ ສານເຄມີອື່ນໆ ຊຶ່ງຖ້າຕົກຄ້າງ ຢູ່ໃນຜະລິດຕະພັນສັດ ເກີນຈຳນວນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ແລ້ວ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໄລຍະຍາວຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ.

ສຳລັບເຊື້ອຈຸລະຊີບ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຢູ່ໃນຕ່ອງໂສ້ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ໄດ້ແກ່ເຊື້ອ ກາລະໂລກ, ຈຸລະໂລກ, ກາຝາກ ແລະ ເຊື້ອຮາ ເປັນຕົ້ນ: ເຊື້ອ ຊາລໂມແນລາ (Salmonella spp), ອີໂກລາຍ (Escherichia coli), ສະຕາຟິໂລໂກກຸສ ໂອຣີອຸສ (Staphylococcus aureus), ໂຄຣສຕີຣີດຽມ ເປີຟຣີນເຈນ (Clostridium perfringens), ວິບຣີໂອ ປາຣາເຮໂມໄລຕິກກຸສ (Vibrio parahaemolyticus), ວິບຣີໂອ ຄໍເລແຣ (Vibrio

cholerae), ແຄ້ມປິໂລບັກເຕີ ເຈຈຸນີ (Campylobacter jejuni), ເຢຊີເນຍ ເອັນເຕຣໂກໄລຕິກາ (Yersinia enterocolitica) ແລະ ເຊື້ອ ລິສເຕເຣຍ ໂມໂນໄຊໂຕເຈນເນສ (Listeria monocytogenes).

ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍທາງດ້ານວັດຖຸ ກໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນ ຖ້າບິນເບື້ອນຢູ່ໃນຜະລິດຕະພັນສັດ ກໍ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກເກີດການບາດເຈັບ ວັດຖຸດັ່ງກ່າວປະກອບມີ ກະດູກ, ເຂັມສັກຢາ, ຫິນ, ດິນ, ເສດເຫຼັກ, ເສດແກ້ວ, ຂີ້ເລື້ອຍ, ຜົມ, ແມງໄມ້ ແລະ ວັດຖຸຕ່າງໆ.

1.5 ປັດໄຈ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ ອື່ນທີ່ກະທົບຕໍ່ການພັດທະນາຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

1.5.1 ຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ

ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ກໍ່ນັບວ່າ ເປັນປັດໄຈໜຶ່ງ ຕໍ່ ການຜະລິດ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານເວົ້າລວມ ເວົ້າສະເພາະ ແມ່ນຕໍ່ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ເນື່ອງຈາກໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ ດິນຟ້າອາກາດໄດ້ມີການປ່ຽນແປງໄປໃນທາງລົບ ເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດຫຼຸດລົງ ຊຶ່ງໄດ້ກາຍເປັນສາເຫດໜຶ່ງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ມີການເກີດພະຍາດໃໝ່ໆ ເພີ່ມຂຶ້ນ, ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ໄດ້ມີການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຊຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານເພີ່ມຂຶ້ນ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດທາງທໍາມະຊາດ ເປັນຕົ້ນ ນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໄດ້ເກີດສັດຕູພືດທໍາລາຍ ແລະ ການລະບາດຂອງພະຍາດສັດເພີ່ມຂຶ້ນ ນອກຈາກນັ້ນ ເກີດມີເຫດການອາກາດຮ້ອນອົບເອົ້າຫຼາຍຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ສັດມີຄວາມກົດດັນ, ກິນອາຫານຫຼຸດລົງ, ອັດຕາການໃຫ້ຜົນຜະລິດຕໍ່າ ແລະ ກົງກັນຂ້າມໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ລ້ຽງສັດ ມີການນໍາໃຊ້ຢາ ແລະ ສານເຄມີເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນທີ່ສຸດກໍ່ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກຢ່າງຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້.

1.5.2 ການປະຕິບັດມາດຕະຖານຂອງຂົງເຂດ ແລະ ສາກົນ

ບັນຫາຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໄດ້ກາຍເປັນບັນຫາລວມຂອງໂລກໂດຍສະເພາະ ຢູ່ໃນຂົງເຂດການຮ່ວມມືຂອງ ສປປ ລາວ ກັບບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມທາງດ້ານເສດຖະກິດການຄ້າ, ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ໄດ້ບັນຈຸຢູ່ໃນມາດຕະຖານ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງໆ ທີ່ປະເທດເຮົາເປັນພາຄີ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ, ອົງການອະນາໄມໂລກ, ອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ, ສະມາຄົມປະຊາຊາດອາຊຽນ, ອາຊຽນ-ຈີນ, ອາຊຽນບວກ 3, ອາຊຽນອິສຕຣາລີ, ອາຊຽນລັດເຊຍ, ອາຊຽນອິນເດຍ, ອົງການການຄ້າໂລກ ແລະ ຂອບຮ່ວມມືອື່ນໆ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນກັບພັນທະໃນການປະຕິບັດມາດຕະການສຸຂະພາບໄມ ແລະ ສຸຂະພາບໄມພືດ ຂອງອົງການການຄ້າໂລກ ຊຶ່ງໃນນັ້ນແມ່ນມີທັງຜົນດີ ແລະ ຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ຂະບວນການຜະລິດ, ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ປະເທດເຮົາເຄີຍມີມາກ່ອນ ເວົ້າລວມ ຖ້າຫາກພວກເຮົາຈະຍົກສູງຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນດ້ານຜະລິດຕະພັນສັດ ໃນຕໍ່ໜ້າ ແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການພັດທະນາລະບົບການຜະລິດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກໍານົດຂອງສາກົນ ກໍ່ຄືປະເທດຄູ່ຄ້າວາງອອກ ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຈະເກີດມີອຸປະສັກຕໍ່ການສົ່ງສິນຄ້າສັດ ຈາກປະເທດພວກເຮົາໄປຫາປະເທດຄູ່ຄ້າ ຫຼື ປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ໃນທີ່ສຸດເມື່ອສິ່ງອອກສິນຄ້າບໍ່ໄດ້ພວກເຮົາກໍ່ຈະກາຍເປັນຕະຫຼາດຂອງປະເທດອື່ນ.

1.6 ຈຸດປະສົງ

ຍຸດທະສາດ ສະບັບນີ້ ກໍານົດຫຼັກການ, ແຜນງານ, ວຽກງານຈຸດສຸມ ແລະ ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສິນຄ້າສັດມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປອດໄພ ແນໃສ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ຄ້າປະກັນສະບຽນອາຫານ ໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ.

1.7 ເຫດຜົນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນ

ການສ້າງ ຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ມີເຫດຜົນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນ ດັ່ງນີ້:

- 1) ສປປ ລາວ ຍັງບໍ່ທັນມີ ຍຸດທະສາດພັດທະນາຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ, ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງໃນທີ່ຜ່ານມາ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດເຊື່ອມໂຍງວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໄດ້ເທື່ອ.
- 2) ຍ້ອນຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາອາຫານປອດໄພ ແລະ ມີຫຼາຍພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງມີການກຳນົດການຄຸ້ມຄອງບັນດາຕ່ອງໂສ້ການລ້ຽງສັດ ຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການໃຫ້ຊັດເຈນ.
- 3) ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຕັ້ງແຕ່ຂອດການປູກ, ການລ້ຽງ, ການກວດກາກ່ອນຂ້າ, ຫຼັງຂ້າ, ການຂ້າ, ການຄົວ, ການຂົນສົ່ງ, ການເກັບຮັກສາ, ການຫຸ້ມຫໍ່, ຈຳໜ່າຍຊັ້ນສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ ມີຄວາມສະອາດ ແລະ ປອດໄພ.
- 4) ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານ ແລະ ຄຳແນະນຳຂອງ ອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ, ອົງການອະນາໄມໂລກ-ກິດລະຫັດອາຫານສາກົນ, ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ, ອົງການການຄ້າໂລກ.

ຍ້ອນເຫດຜົນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສ້າງຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນປອນອີງ ແລະ ທິດທາງໃຫ້ແກ່ການວາງແຜນໃນການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ.

ພາກທີ II

ຕົວລາຄາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ

2.1 ສະພາບການລ້ຽງສັດ

ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດໜຶ່ງ ທີ່ມີມູນເຊື້ອໃນການລ້ຽງສັດມາແຕ່ດົນນານ ວຽກງານການລ້ຽງສັດ ແມ່ນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນໃນການຜະລິດສະບຽງອາຫານຂອງປະເທດເຮົາ ຊຶ່ງຍາມໃດ ພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ກໍ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ລັດຖະບານ ຍາມໃດກໍ່ໄດ້ຊີ້ນຳໃຫ້ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການຜະລິດເພື່ອຊົມໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ການຜະລິດເພື່ອສົ່ງອອກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບ.

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາການລ້ຽງສັດ ໃນໄລຍະ 5 ປີ ຜ່ານມາ (2016-2020), ຂະແໜງການລ້ຽງສັດ ກໍ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໄດ້ປະກອບ ສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນງານຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ແຜນງານຜະລິດເປັນສິນຄ້າ. ການລ້ຽງສັດໃນທົ່ວປະເທດ ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢູ່ໃນລະດັບ 4-5% ຕໍ່ປີ, ປະຈຸບັນ ມີ ຄວາຍ 1,234 ລ້ານໂຕ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 % ຕໍ່ປີ), ມີ ງົວ 2,188 ລ້ານໂຕ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 3% ຕໍ່ປີ), ໝູ 4,29 ລ້ານໂຕ (ຂະຫຍາຍໂຕໃນລະດັບ 5% ຕໍ່ປີ) ເຮັດໃຫ້ສະຖິຕິຝຸງສັດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 24% ເມື່ອທຽບໃສ່ປີ 2015. ການລ້ຽງສັດແບບເປັນຟາມອ້ອມຊານເມືອງຂອງບັນດາແຂວງທີ່ມີພົນລະເມືອງໜ້າແໜ້ນ ແມ່ນສືບຕໍ່ມີທ່າຂະຫຍາຍຕົວ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ໃນປະຈຸບັນ ປະເທດເຮົາ ມີຟາມລ້ຽງຄວາຍ 28 ຟາມ, ຟາມລ້ຽງງົວ 387 ຟາມ, ຟາມລ້ຽງໝູ 442 ຟາມ, ຟາມລ້ຽງແກະ/ແບ້ 55 ຟາມ, ຟາມໄກ່ຊີ້ນ 123 ຟາມ, ຟາມໄກ່ໄຂ່ 294 ຟາມ, ຟາມເປັດໄຂ່ 75 ຟາມ, ຟາມເປັດຊີ້ນ 38 ຟາມ ແລະ ຟາມນົກກະທາ 12 ຟາມ. ສະຖິຕິສັດລ້ຽງຂອງສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2015-2020 ໄດ້ສະແດງໄວ້ໃນ ຕາຕະລາງ ລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 1. ສະຖິຕິສັດລ້ຽງ ຂອງສັດແຕ່ລະປະເພດ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2015-2020 (ຫົວໜ່ວຍເປັນ ໂຕ).

ປະເພດສັດ	ປີ					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ຄວາຍ	1.214.235	1.176.950	1.188.720	1.200.040	1.222.300	1.234.175
ງົວ	1.818.796	1.923.330	1.983.880	2.040.908	2.110.000	2.188.490
ໝູ	3.039.442	3.700.000	3.896.400	3.824.663	4.115.000	4.298.230
ແບ້	525.725	559.650	587.630	616.325	648.000	682.350
ສັດປີກ	34.362.714	35.150.000	36.959.620	39.216.820	43.600.000	46.624.260
ລວມ	40.960.912	42.006.245	44.087.383	46.898.756	51.047.948	51.047.948

ໂດຍລວມແລ້ວ ຂະແໜງການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນງານຄຳປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ດ້ານສະບຽງອາຫານ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການລ້ຽງສັດ ແລະ ສະໜອງ ຊີ້ນ, ໄຂ່, ປາ ໃຫ້ແກ່ພົນລະເມືອງລາວ ພຽງພໍຕໍ່ຄວາມ ຕ້ອງການໂດຍພື້ນຖານຊຶ່ງໃນປີ 2020 ສາມາດສະໜອງໄດ້ 465.500 ໂຕນ ບັນລຸໄດ້ 95,5% ຂອງແຜນທີ່ວາງໄວ້ (875.500 ໂຕນ), ເຮັດໃຫ້ອັດຕາການບໍລິໂພກຊີ້ນ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ສະເລ່ຍບັນລຸ 65 ກິໂລກຣາມ/ຄົນ/ປີ. ປະລິມານຊີ້ນ ສັດ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ໄດ້ສະແດງໃນ ຕາຕະລາງ ລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 2: ຜົນຜະລິດຊີ້ນສັດ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2016-2020 (ຫົວໜ່ວຍເປັນ ໂຕນ).

ປະເພດຜະລິດຕະພັນ	ປີ				
	2016	2017	2018	2019	2020
ຊີ້ນ	182.590	189.110	202.250	210.800	222.280
ໄຂ່	26.360	30.000	34.770	38.600	43.200
ປາ	164.000	168.800	179.200	187.700	200.020
ລວມ	372.950	387.910	416.220	437.100	465.500

2.2 ການຂົນສົ່ງສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ

ໃນຕ່ອງໂສ້ຂອງການລ້ຽງ ແລະ ນຳໃຊ້ສັດ, ການຂົນສົ່ງສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ ກໍ່ນັບວ່າເປັນວຽກງານທີ່ ສຳຄັນ ຍ້ອນວ່າ ຖ້າພວກເຮົາ ມີສັດທີ່ມີສຸຂະພາບສົມບູນແຂງແຮງຢູ່ໃນຟາມ ຫຼື ມີຜະລິດຕະພັນສັດ ທີ່ປອດໄພຈາກ ໂຮງຂ້າສັດແລ້ວ ແຕ່ຖ້າຫາກເຮົາຂາດການເອົາໃຈໃສ່ກ່ຽວກັບວຽກງານຂົນສົ່ງສັດ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນສັດທີ່ດີ ກໍ່ຈະບໍ່ ສົມບູນ ຫຼື ບໍ່ມີຄຸນນະພາບ ສັດມີຊີວິດ ອາດເກີດການບາດເຈັບ, ຂາດຫຼັກສະຫວັດດີການສັດທີ່ດີ, ສັດເກີດມີຄວາມ ວິຕົກກະວົນ ກະວາຍເຮັດໃຫ້ຫົວໃຈເຕັ້ນໄວ, ອຸນຫະພູມຮ່າງກາຍສູງ, ລະດັບຮີໂມນຕ່າງໆໃນກະແສເລືອດ ແລະ ກ້າມຊີ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ. ຫຼາຍກໍ່ລະນີເກີດການຝືກຊ້ຳ ນຳໄປສູ່ ໄດ້ຄຸນນະພາບຊາກ, ຊີ້ນ ຫຼື ຄຸນນະພາບຂອງຜະລິດຕະພັນ ທີ່ບໍ່ດີ, ຊີ້ນສ່ວນທີ່ຝືກຊ້ຳຈະຖືກຕັດອອກ ເຮັດໃຫ້ ສູນເສຍຜົນຜະລິດ, ໄດ້ເກຣດຂອງຊີ້ນຕ່ຳ ຫຼື ມີຜົນຕໍ່ສິສັນຂອງ ຊີ້ນແດງ ແລະ ການສະສົມສານອາຫານຕ່າງໆ ໃນຊີ້ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນພວກນ້ຳຕານ ແລະ ພະລັງງານຫຼຸດລົງ. ສັດທີ່ໄດ້ ຮັບຄວາມກົດດັນໆ ຍັງເຮັດໃຫ້ເກີດສິສັນຂອງຊີ້ນແດງຜິດປົກກະຕິ ຫຼື ເອີ້ນວ່າອາການຊີ້ນຊ້ຳ. ນອກຈາກນັ້ນ ການ ຂົນສົ່ງສັດທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຍັງເຮັດໃຫ້ເກີດ ການສູນເສຍ ຫຼາຍຢ່າງເປັນຕົ້ນ ເກີດກໍ່ລະນີສັດຕາຍ ລະຫວ່າງທາງ, ເປັນການ ແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ. ການຂົນສົ່ງສັດ ທີ່ບໍ່ປະຕິບັດລະບຽບການຂອງລັດ, ຂາດການວາງແຜນ, ເກີດກໍ່ລະນີສຸກ ເສີນທີ່ບໍ່ດີ ຕ່າງໆ ອັນໄດ້ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃຫ້ແກ່ພາກລັດໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ແກ້ໄຂ ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາພົບ

ສະພາບທີ່ຜ່ານມາ ຄື: ລັດອະນຸຍາດ ໃຫ້ຂົນສົ່ງໄປຕາມເສັ້ນທາງໜຶ່ງ ຫຼື ຈຸດໜຶ່ງ ແຕ່ຜູ້ປະກອບການ ລັກລອບເອົາໄປ ອີກທາງອື່ນ ຫຼື ຈຸດອື່ນ ເມື່ອເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດພົບ ຕ້ອງເກີດການກັກ, ປັບໄໝ ແລະ ສຶກສາອົບອົມ ເຮັດໃຫ້ການສະໜອງສິນຄ້າຊັກຊ້າ ຫຼື ສູນເສຍ ໜັກໜ່ວງໄປກວ່ານັ້ນ ຍັງມີກໍລະນີສັດຕາຍໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ ແລະ ຊອກຫາສະຖານທີ່ທຳລາຍບໍ່ມີເປັນຕົ້ນ.

ສໍາລັບການຂົນສົ່ງຜະລິດຕະພັນສັດ ກໍ່ເຊັ່ນດຽວກັນ ຢູ່ປະເທດເຮົາກໍ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມີການເອົາໃຈໃສ່ຍັງຢູ່ໃນສະພາບປະຖົມປະຖານ ຍັງມີການບັນຈຸ, ຂົນສົ່ງດ້ວຍລໍ່ ຫຼື ພາຫະນະ ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຂາດການປະຕິບັດຫຼັກການສຸຂານາໄມທີ່ດີ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງເຮັດໃຫ້ຜະລິດຕະພັນປົນເປື້ອນດ້ວຍວັດຖຸ, ພະຍາດ ແລະ ສິ່ງປົນເປື້ອນ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກ.

ເວົ້າລວມແລ້ວ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງການຂົນສົ່ງສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ ຊຶ່ງໃນຕໍ່ໜ້າ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການປັບປຸງ ແກ້ໄຂ ພວກເຮົາກໍ່ຈະພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຊື່ອມໂຍງກັບ ລະບົບການຄ້າ ແລະ ຕະຫຼາດສາກົນ.

2.3 ການຂ້າສັດ ແລະ ກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ

ການຂ້າສັດ ແລະ ກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ ແມ່ນວຽກໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນ ຊຶ່ງໃນປະຈຸບັນ ໃນ ສປປ ລາວ ພວກເຮົາ ແມ່ນມີໂຮງຂ້າສັດທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ໂຮງຂ້າສັດຂະໜາດກາງ ແລະ ບ່ອນຂ້າສັດຢ່ອຍ ຫຼາຍ 500 ແຫ່ງ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ພວກເຮົາມີພຽງໂຮງຂ້າສັດ 2 ແຫ່ງເທົ່ານັ້ນ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານການຂ້າສັດທີ່ດີ.

ສໍາລັບວຽກງານກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ ແມ່ນໄດ້ມີພະນັກງານກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ ຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ເມືອງປະຈຳຢູ່ໂຮງຂ້າສັດທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ສໍາລັບ ບ່ອນຂ້າສັດຢ່ອຍ ຫຼື ຈຸດຂ້າສັດນັ້ນ ແມ່ນມີພະນັກງານວິຊາການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຊຶ່ງພະນັກງານກວດກາອະນາໄມຊີ້ນເກືອບທັງໝົດ ແມ່ນມີຄວາມຈຳກັດທາງດ້ານ ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດໃນການກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ປະເທດພວກເຮົາໄດ້ມີ ກົດໝາຍ ແລະ ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍການຂ້າສັດ ແລະ ກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ ແລະ ນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນກົມຫຼາຍສະບັບ ເປັນບ່ອນອີງໃນການປະຕິບັດວຽກງານນີ້ແລ້ວກໍ່ຕາມ ແຕ່ວຽກງານພັດທະນາການຂ້າສັດ ແລະ ກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ຍັງມີຫຼາຍຂໍ້ຈຳກັດ, ເປັນຕົ້ນ ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ກົນໄກປະສານງານລະຫວ່າງ ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ, ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ວັດຖຸເຕັກນິກ, ການຂ້າສັດ ແລະ ກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ, ການຕັດແຕ່ງ, ການເກັບຮັກສາຫຼັງຂ້າ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ກໍ່ຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ. ເວົ້າລວມແລ້ວ ແມ່ນຍັງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ສະນັ້ນໃນໄລຍະໃໝ່ນີ້ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງວຽກງານດັ່ງກ່າວໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານຂອງຂົງເຂດ ແລະ ສາກົນ ຈຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ຜະລິດຕະພັນສັດ ຂອງ ສປປ ລາວ ມີຄວາມສະອາດ ແລະ ປອດໄພ ຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ສາມາດກາຍ ເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ.

2.4 ການປຸງແຕ່ງຜະລິດພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

ການແປຮູບ ຫຼື ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໃສ່ມູນຄ່າຂອງການລ້ຽງສັດ ມີຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍມີບົດບາດໃນການເກັບຮັກສາຜະລິດຕະພັນສັດ ແລະ ເພີ່ມມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ. ໃນຄວາມເປັນຈິງຢູ່ ສປປ ລາວ ກໍ່ໄດ້ມີປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ່າ ທີ່ມີມູນເຊື້ອໃນການປຸງແຕ່ງ ແລະ ເກັບຮັກສາຜະລິດຕະພັນສັດ ແບບພື້ນບ້ານ ເປັນຕົ້ນ ສົ້ມໝູ, ສົ້ມປາ, ໄສ້ອົ່ວ, ໄສ້ກອກ, ໝໍ້, ລຸກຊີ້ນ, ຊີ້ນແຫ້ງ ແລະ ອື່ນໆ ແຕ່ຂະບວນການແປຮູບ ຫຼື ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຍັງບໍ່ຮັບປະກັນດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກຮັບຮອງດ້ານສຸຂານາໄມທີ່ດີ. ໃນປະຈຸບັນ ໄດ້ເກີດມີໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດ ເພື່ອສົ່ງອອກ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດໄຊເສດຖາ ແຕ່ກໍ່ຍັງບໍ່ໄດ້ມີການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຍັງຍືນຍາດຕະຖານຈາກອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງປະເທດຄູ່ຄ້າ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ຜະລິດຕະພັນຂອງໂຮງງານສາມາດສົ່ງ

ອອກ ຢ່າງເປັນທາງການໄດ້. ສະນັ້ນ, ເພື່ອຍົກສູງຄຸນນະພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງ ຜະລິດຕະພັນ ສັດ ຂອງ ສປປ ໄທ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບສິນຄ້າຕ່າງປະເທດ ພວກເຮົາມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງແຜນ ຜັດທະນາວຽກງານນີ້ໃຫ້ດີຂຶ້ນ ຈຶ່ງຈະສາມາດຍົກລະດັບ ການແຂ່ງຂັນດ້ານການຄ້າໃຫ້ສູງຂຶ້ນໄດ້.

2.5 ສະພາບການນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດນ້ຳ

ໃນໄລຍະ 5 ປີ ຜ່ານມາ ສປປ ລາວ ເຮົາ ຍັງມີການນຳເຂົ້າສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຊຶ່ງລາຍລະອຽດໄດ້ ສັງລວມໄວ້ໃນ ຕາຕະລາງ ລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 3: ການນຳເຂົ້າສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ ເລີ່ມແຕ່ປີ 2016-2020 (ຫົວໜ່ວຍເປັນ ໂຕ).

ປະເພດສັດ	ປີ					ລວມ
	2016	2017	2018	2019	2020	
ງົວ	3.419	99	415	600	1.883	6.416
ໝູ	49.502	4.071	128.454	7.249	10	189.286
ແປ້	1.667	131	845	10	39	2.692
ສັດປີກນ້ອຍ	2.011.876	845.131	734.809	983.805	2.375.991	6.951.612
ລວມ	2.066.464	849.432	864.523	990.664	2.377.923	7.150.006

ໃນໄລຍະ 5 ປີ ຜ່ານມາ ສປປ ລາວ ເຮົາ ຍັງມີການນຳເຂົ້າສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດນ້ຳ ທີ່ບໍ່ສາມາດຜະລິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງລາຍລະອຽດຂອງການນຳເຂົ້າ ໄດ້ສັງລວມໄວ້ໃນ ຕາຕະລາງ ລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 4: ການນຳເຂົ້າຜະລິດຕະພັນສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ ປີ 2016-2020 (ຫົວໜ່ວຍເປັນໂຕນ).

ປະເພດສັດ	ປີ					ລວມ
	2016	2017	2018	2019	2020	
ຊີ້ນສ່ວນງົວ-ຄວາຍ	53	50	-	35	573	711
ຊີ້ນໝູ	-	-	144	208	655	1.007
ເປັດ, ໄກ່ ແຊ່ແຂງ	48	107	17	903	2.474	3.549
ຊີ້ນສ່ວນເປັດໄກ່	175	170	77	276	501	1.199
ປາຊີນ	706	443	-	562	262	1.973
ລວມ	982	770	238	1.984	4.465	

ໂດຍລວມແລ້ວ ການນຳເຂົ້າສັດ, ສັດນ້ຳ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ຜ່ານມາ ແມ່ນຍັງບໍ່ໄດ້ຜ່ານການເຈລະຈາ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ຂອງປະເທດຄູ່ຄ້າ ແລະ ຂາດການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຢ່າງເປັນ ລະບົບ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງນຳເອົາເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍເຈືອປົນມານຳສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ສັດ ເຂົ້າມາໃນ ສປປ ລາວ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ໂດຍອີງຕາມທ່າແຮງທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານ ແລະ ການລ້ຽງສັດ ຕາມທິດສີຂຽວ ໃນຊຸມ ປີຜ່ານມາ ສັດລ້ຽງ ຂອງ ສປປ ລາວ ປະເພດ ງົວ, ຄວາຍ ກໍໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຈາກຕະຫຼາດຂອງປະເທດເພື່ອນບ້ານ ຊຶ່ງ ໃນໄລຍະ 5 ປີ ຜ່ານມາ ລາວເຮົາໄດ້ມີການສົ່ງອອກ ງົວ, ຄວາຍ ໂດຍສະເລ່ຍ ປີລະ 90.000 ກວ່າໂຕ ດັ່ງທີ່ໄດ້ສັງລວມ ໄວ້ໃນ ຕາຕະລາງ ລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງທີ 5: ການສົ່ງອອກສັດຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ ປີ 2016-2020 (ຫົວໜ່ວຍເປັນ ໂຕ).

ລາຍການ	2016	2017	2018	2019	2020
ງົວ	79.200	52.000	82.000	88.000	86.000
ຄວາຍ	10.200	14.100	14.300	12.000	20.000
ລວມ	89.400	66.100	96.300	100.000	106.000

ການສົ່ງອອກສັດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນສັດໃຫຍ່ປະເພດ ງົວ-ຄວາຍ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ງົວ-ຄວາຍ ໄປປະເທດໃກ້ຄຽງ ທັງໝົດ ແມ່ນຜ່ານຮູບແບບການຄ້າຊາຍແດນ ເພື່ອປັບປຸງການຄ້າສັດ ໃຫ້ກາຍເປັນການຄ້າຂາຍທີ່ເປັນທາງການນັ້ນ, ນັບແຕ່ປີ 2016 ເປັນຕົ້ນມາ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ກໍ່ໄດ້ເຈລະຈາເປີດຕະຫຼາດງົວຊີ້ນ ກັບ ສປ ຈີນ ຈີນໄດ້ລົງນາມ ຂໍ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂດ້ານສຸຂະພາບໄມ້ກ່ຽວກັບການກັກກັນ ແລະ ກວດກາສຸຂະພາບສັດໃຫຍ່ ເພື່ອສົ່ງອອກຈາກສປປ ລາວ ໄປ ສປ ຈີນ ໃນປີ 2019. ຈາກນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ກະກຽມທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ໃຫ້ໄດ້ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ລົງນາມຮ່ວມກັນ ຈົນຮອດ ທ້າຍເດືອນ ເມສາ 2021 ຈຶ່ງສາມາດສົ່ງອອກງົວຊີ້ນ ຢ່າງເປັນທາງການ ໄປສປ ຈີນ ໄດ້. ປັດຈຸບັນ ແມ່ນຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການເຈລະຈາເປີດຕະຫຼາດໝູເປັນ ກັບ ສສ ຫວຽດນາມ ແລະ ກຳລັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນເຈລະຈາເປີດຕະຫຼາດຜະລິດຕະພັນຊີ້ນງົວ ກັບ ສປ ຈີນ.

ຜ່ານຈາກການປະຕິບັດມາດຕະການດ້ານສຸຂະພາບໄມ້ໃນການສົ່ງສັດໃຫຍ່ອອກໄປ ສປ ຈີນ ແລະ ການເຈລະຈາເປີດຕະຫຼາດໝູເປັນ ອອກໄປ ສສ ຫວຽດນາມ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຊີ້ນງົວອອກໄປ ສປ ຈີນ ເຫັນວ່າ ສປປ ລາວ ມີຫຼາຍດ້ານທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂອດຂອງການລ້ຽງ, ການຂົນສົ່ງຈາກຟາມ ຫາ ໂຮງຂ້າສັດ, ການຂ້າສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ລວມທັງການຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ການເກັບຮັກສາ ຊຶ່ງທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ ລ້ວນແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຍັງຍືນ ຕາມມາດຕະຖານສຸຂະພາບໄມ້ ຈຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງຕະຫຼາດສາກົນໄດ້.

ໃນໄລຍະ 5 ປີ (2016-2020) ຜ່ານມາ ໄດ້ມີການຂົນສົ່ງສັດ ປະເພດ ງົວ, ຄວາຍ, ໝູ, ແບ້ ແລະ ສັດປີກ ຜ່ານ ສປປ ລາວ ໄປຍັງປະເທດທີ່ສາມ ດັ່ງທີ່ໄດ້ສັງລວມໄວ້ໃນ ຕາຕະລາງ ລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 6. ການຂົນສົ່ງຜ່ານສັດ ໄປປະເທດທີສາມ (ຫົວໜ່ວຍເປັນ ໂຕ).

ປະເພດສັດ	ປີ					ສະເລ່ຍ (ໂຕ/ປີ)
	2016	2017	2018	2019	2020	
ງົວ	62.666	24.757	46.731	16.084	180.403	66.128
ຄວາຍ	25.008	17.225	14.832	5.184	50.112	22.472
ໝູ	252.677	120.136	63.617	125	371.554	161.622
ແບ້	300	200	3.264	1.813	31.898	7.495
ສັດປີກ	17.300	252.677	14.110	14.1100	204.800	100.199
ລວມ (ໂຕ)	355.951	414.995	142.554	37.316	838.767	357.917

2.6 ການຄຸ້ມຄອງຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງສັດ, ສັດນ້ຳ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານແຫ່ງຊາດ ແລະ ເປັນພື້ນຖານໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດຂອງຂົງເຂດ ແລະ ສາກົນ ຊຶ່ງມີການພົວພັນໂດຍກົງກັບມາດຕະການດ້ານສຸຂະພາບໄມ້ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນການຜະລິດ ນັບແຕ່ ການປຸກພືດອາຫານສັດ, ການລ້ຽງສັດ, ການຂົນສົ່ງສັດເຂົ້າໂຮງຂ້າ, ການຂ້າ, ການຕັດແຕ່ງ ແລະ ຫຸ້ມຫໍ່ ຕະຫຼອດເຖິງ ການປຸງແຕ່ງເປັນຜະລິດຕະພັນຂັ້ນຕົ້ນ. ເຖິງວ່າການພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນໃນໄລຍະຜ່ານມາ ແມ່ນໄດ້ມີໜ້າແໜ້ງ ແລະ ພັດທະນາຄວາມເຂັ້ມແຂງໄດ້ຫຼາຍດ້ານແລ້ວກໍຕາມ, ແຕ່ການປະຕິບັດມາດຕະການດ້ານສຸຂະພາບໄມ້ ໃນທຸກຂັ້ນຕອນການຜະລິດ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານຂອງຂົງເຂດ ແລະ ສາກົນ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນປະຕິບັດໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ ໂດຍສະ ເພາະ

ແມ່ນຍັງຂາດນິຕິກຳສະເພາະດ້ານໃນແຕ່ລະຂອບການຜະລິດ, ພື້ນຖານວັດຖຸເຕັກນິກໃນການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຍັງອີງມາດຕະຖານຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດ, ບຸກຄະລາກອນສະເພາະດ້ານ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ກໍ່ບໍ່ພຽງພໍ ຈຶ່ງ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍທີ່ສຸດໃນ ສປປ ລາວ. ສະນັ້ນ, ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ການປັບປຸງ ພື້ນຖານວັດຖຸເຕັກນິກ, ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ໃນແຕ່ລະຂອບການຜະລິດຕາມມາດຕະຖານທີ່ວາງອອກ ລວມທັງ ການປະກອບບຸກຄະລາກອນສະເພາະດ້ານເຂົ້າໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ.

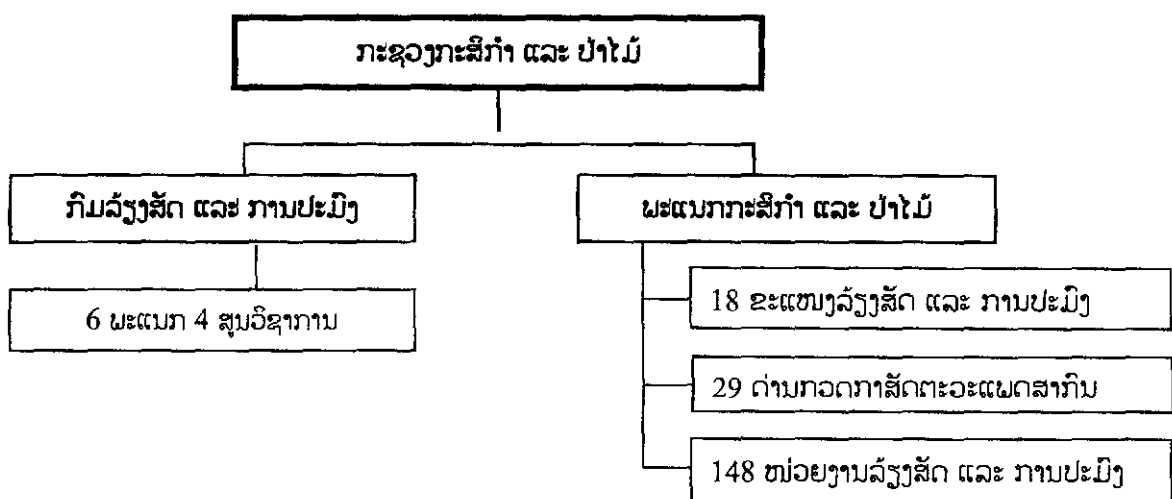
2.6.1 ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ປະກອບດ້ວຍ:

- 1) ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍແມ່ນ ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນເສນາທິການ;
- 2) ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ ໂດຍແມ່ນ ຂະແໜງລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນເສນາທິການ;
- 3) ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນເມືອງ ໂດຍແມ່ນ ໜ່ວຍງານລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນເສນາທິການ.

ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນໄດ້ສະແດງ ໄວ້ໃນ ຮູບ ລຸ່ມນີ້.

ຮູບ 1. ຮູບສະແດງ ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ຂອງ ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.

2.6.2 ມາດຕະການດ້ານນິຕິກຳໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

ສປປ ລາວ ມີນິຕິກຳ ທີ່ເປັນເຄື່ອງມືຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ ການລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ, ການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດສັດ, ການຄຸ້ມຄອງ ຢາສັດຕະວະແພດ, ອາຫານສັດ, ການຂ້າສັດ ແລະ ກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ, ການເຄື່ອນຍ້າຍສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ ລວມທັງບັນດາມາດຕະຖານກ່ຽວກັບ ຝາມລ້ຽງສັດປະເພດຕ່າງໆ ທີ່ຈະຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ ການ ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ເປັນຕົ້ນໄດ້ມີກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ (ສະບັບປັບປຸງ), ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການປະມົງ ແລະ ບັນດາ ກົດໝາຍອື່ນໆກ່ຽວຂ້ອງ ນອກຈາກນີ້ກໍ່ມີ ນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍ 15 ສະບັບ ແລະ ມາດຕະຖານເຕັກນິກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ 26 ສະບັບ.

2.7 ການວິເຄາະ ຈຸດແຂງ, ຈຸດອ່ອນ, ໂອກາດ ແລະ ໄພຂົ່ມຂູ່

1) ຈຸດແຂງຂອງຄວາມປອດໄພຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

- (1) ມີນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- (2) ມີບຸກຄະລາກອນ;
- (3) ມີພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເປັນຕົ້ນຖະໜົນຫົນທາງ, ຫ້ອງວິໄຈພະຍາດສັດ, ດ່ານກວດກາສັດຕະວະແພດ;
- (4) ມີຝາມທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານຈຳນວນໜຶ່ງ.

2) ຈຸດອ່ອນ

- (1) ຍັງຂາດການວາງແຜນ ເພື່ອພັດທະນາໃນການຮອງຮັບວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຍັງຂາດຄວາມຮູ້ທີ່ຈຳເປັນໃນການປະຕິບັດງານ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍຂອງພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນຍັງບໍ່ມີປະສິດທິພາບ;
- (2) ຂາດຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມຊຳນານ ໃຫ້ທັນຕໍ່ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີສະໄໝໃໝ່;
- (3) ຜູ້ບໍລິໂພກ ຍັງມີພຶດຕິກຳການບໍລິໂພກອາຫານແບບດັ້ງເດີມ ເຊິ່ງມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການໄດ້ຮັບອາຫານທີ່ປົນເປື້ອນທີ່ມີຄວາມອັນຕະລາຍຈາກເຊື້ອຈຸລະຊີບ, ສານເຄມີ ແລະ ອື່ນໆ;
- (4) ນິຕິກຳ ແລະ ບັນດາມາດຕະຖານ ໃນການຄຸ້ມຄອງດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຍັງບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນ;
- (5) ການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຍັງເຮັດບໍ່ທັນໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ;
- (6) ການລ້ຽງສັດຂອງຊາວກະສິກອນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີ;
- (7) ການຂົນສົ່ງສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ ຍັງບໍ່ທັນສອດຄ່ອງຫຼັກການສາກົນ;
- (8) ຕະຫຼາດສັດເປັນ, ໂຮງຂ້າສັດ, ປ່ອນຂ້າສັດຍ່ອຍ, ປ່ອນປຸງແຕ່ງ ແລະ ປ່ອນຈຳໜ່າຍຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້;
- (9) ລະບົບການເຝົ້າລະວັງ ແລະ ເກືອນໄພລ່ວງໜ້າ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຍັງບໍ່ເຂັ້ມແຂງ;
- (10) ການຄົ້ນຄວ້າ ວິໄຈ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ ຕ່ອງໂສ້ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຍັງມີໜ້ອຍ;
- (11) ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ສ່ວນຫຼາຍຂາດຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈໃນເລື່ອງການຈັດການຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນທີ່ດີ ແລະ ຍັງບໍ່ຄຳນຶງເຖິງຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

3) ໂອກາດ

- (1) ທີ່ຕັ້ງຂອງ ສປປ ລາວ ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການຜະລິດ ແລະ ການຄ້າອາຫານ, ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງມີເນື້ອທີ່ດິນອຸດົມສົມບູນ ທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ມີການນຳໃຊ້ສານເຄມີ ຊຶ່ງເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ການຜະລິດອາຫານອື່ນຊື່ ແລະ ເຮັດການກະສິກຳສະອາດ ຊຶ່ງເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດໂລກ ນັບມື້ນັບສູງ ຊຶ່ງຈະເປັນໂອກາດທີ່ດີໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ຂອງລາວ ສ້າງລາຍຮັບ ແລະ ມີອາຊີບ ທີ່ໝັ້ນຄົງ;
- (2) ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ມີຄວາມຕ້ອງການອາຫານທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ປອດໄພ ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກສຸດນາໄມ ແລະ ມີຄຸນຄ່າທາງໂພຊະນາການ ນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ;
- (3) ໃນປະຈຸບັນເຕັກໂນໂລຊີທາງດ້ານການລ້ຽງສັດ ມີການພັດທະນາຢ່າງວ່ອງໄວ ຈຶ່ງເປັນໂອກາດອັນດີໃຫ້ ແກ່ ສປປ ລາວ ໃນການພັດທະນາດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ;

- (4) ຜູ້ປະກອບການມີຄວາມສົນໃຈມາລົງທຶນ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງກ່ຽວກັບການລ້ຽງ, ການຂ້າສັດ, ການປຸງແຕ່ງ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ຈຳໜ່າຍຜະລິດຕະພັນສັດເພື່ອສົ່ງອອກ;
- (5) ການຄ້າເສລີ ເປັນກຸນແຈຜັກດັນໃຫ້ມີການພັດທະນາຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.

4) ໄພຂົ່ມຂູ່ (ສິ່ງທ້າທາຍ)

- (1) ສະພາບການນຳໃຊ້ສານເຄມີຕ້ອງຫ້າມ, ສານເລັ່ງເນື້ອແດງ ຫຼື ການນຳໃຊ້ສານເຄມີ ທີ່ເກີນຄ່າມາດຕະຖານ ແລະ ຮໍໂມນ ເຂົ້າໃນການເພີ່ມຜົນຜະລິດ ຍັງຈະມີສືບຕໍ່ໄປ ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບ ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ;
- (2) ການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດເປັນຕົ້ນ ພາວະໂລກຮ້ອນ, ໄພພິບັດ, ເກີດພະຍາດລະບາດ ແລະ ອື່ນໆ ຍັງສືບຕໍ່ເປັນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- (3) ມົນລະພິດຈາກໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທີ່ຢູ່ອາໄສ ຍັງບໍ່ທັນມີລະບົບການຄວບຄຸມ ແລະ ບຳບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
- (4) ເກີດວິກິດການທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ເສດຖະກິດ.

2.8 ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້

- 1) ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ມີຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ທຸກຂັ້ນຕອນ ຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງການຜະລິດ;
- 2) ການລ້ຽງສັດ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໃຫ້ເນັ້ນທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຄຽງຄູ່ກັນໄປ;
- 3) ການຕົ້ນຕົວຂອງຜູ້ບໍລິໂພກຕໍ່ກັບຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ແມ່ນປັດໄຈຕົ້ນຕໍ ໃນການຜັກດັນໃຫ້ມີການພັດທະນາຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃຫ້ໄດ້ໄວຂຶ້ນ;
- 4) ການໂຄສະນາເຜີຍແຜຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນຂອງຄວາມປອດໄພຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ.

ພາກທີ III

ຍຸດທະສາດພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນຂອງ ສປປ ລາວ

3.1 ທິດນຳ

ຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນຕາມທິດນຳ ດັ່ງນີ້:

- 1) ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຜັນຂະຫຍາຍແຜນງານຄຳປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ;
- 2) ເພື່ອຕອບສະໜອງຜະລິດຕະພັນສັດ ທີ່ມີຄວາມປອດໄພ ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ ກ້າວໄປເຖິງການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແນໃສ່ຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນ ໃຫ້ດີຂຶ້ນ;
- 3) ພັດທະນາຕ່ອງໂສ້ການລ້ຽງສັດ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຕາມຫຼັກການ ການປະຕິບັດງານທີ່ດີ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບຄຳແນະນຳ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

3.2 ວິໄສທັດ

ຍົກສູງຄຸນນະພາບຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ສະອາດ, ປອດໄພ ແລະ ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານໄພຊະນາການ ຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກ.

3.3 ເປົ້າໝາຍລວມ

ເຮັດໃຫ້ຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ມາດຕະຖານ ຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

3.4 ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ

- 1) ມີນິຕິກຳ ແລະ ບັນດາມາດຕະຖານ ໃນການຄຸ້ມຄອງດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຄົບຖ້ວນ;
- 2) ການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ;
- 3) ການລ້ຽງສັດ ຂອງຊາວກະສິກອນ ໄດ້ຜົນຜະລິດທີ່ດີ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ;
- 4) ການຂົນສົ່ງ ແລະ ຄ້າຂາຍສັດ, ຜະລິດຕະພັນສັດ ມີຄວາມປອດໄພ;
- 5) ສປປ ລາວ ຈະມີຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ມີຄວາມປອດໄພສູງຂຶ້ນ;
- 6) ຜູ້ບໍລິໂພກ ໄດ້ຮັບໄພຊະນາການ, ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ ແລະ ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດຟື້ນຟູພູມປັນຍາ.

3.5 ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການສ້າງຍຸດທະສາດ

ການສ້າງຍຸດທະສາດພັດທະນາຄວາມປອດໄພຜະລິດຕະພັນຂັ້ນຕົ້ນ ໄດ້ອີງໃສ່ຫຼັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

- 1) ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະຖານເຕັກນິກ;
- 2) ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- 3) ມີການວິເຄາະ, ວິໄຈ ຕາມຫຼັກການດ້ານວິທະຍາສາດ;
- 4) ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານ ແລະ ຄຳແນະນຳ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

3.6 ແຜນງານຂອງຍຸດທະສາດ

ຍຸດທະສາດພັດທະນາຄວາມປອດໄພຜະລິດຕະພັນຂັ້ນຕົ້ນ ປະກອບດ້ວຍ 7 ແຜນງານ ມີດັ່ງນີ້:

- 1) ແຜນງານປັບປຸງນິຕິກຳ ແລະ ບັນດາມາດຕະຖານດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- 2) ແຜນງານສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- 3) ແຜນງານພັດທະນາການລ້ຽງສັດ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- 4) ແຜນງານຍົກລະດັບມາດຕະຖານການຂົນສົ່ງສັດ, ໂຮງຂ້າສັດ, ປ່ອນຂ້າສັດຍ່ອຍ, ປ່ອນປຸງແຕ່ງ ແລະ ປ່ອນຈຳໜ່າຍ;
- 5) ແຜນງານປັບປຸງ ກົນໄກລະບົບການກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ;
- 6) ແຜນງານພັດທະນາລະບົບການເຜົ່າລະວັງ ແລະ ເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- 7) ແຜນງານຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ໃນຕ່ອງໂສ້ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.

ໃນ 7 ແຜນງານ ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງ ການອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປັນຕົ້ນ ແຜນງານທີ 1 ໃຫ້ມີ ກະຊວງຍຸຕິທຳ ແລະ ຫ້ອງວ່າການສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີເຂົ້າຮ່ວມ.

ແຜນງານທີ 2 ແລະ 3 ໃຫ້ມີ ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າຮ່ວມ.

ແຜນງານທີ 4 ແລະ 5 ໃຫ້ມີ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າຮ່ວມ.

ແຜນງານທີ 6 ແລະ 7 ນອກຈາກ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແລ້ວ ຄວນມີການປະສານສົມທົບຢ່າງໃກ້ສືບກັບກະຊວງສາທາລະນະສຸກ.

ພາກທີ IV

ວຽກງານຈຸດສຸມຂອງແຜນງານຍຸດທະສາດ

ໃນ 7 ແຜນງານຂອງຍຸດທະສາດ ປະກອບດ້ວຍ 29 ວຽກງານຈຸດສຸມ ດັ່ງນີ້:

4.1 ແຜນງານປັບປຸງນິຕິກຳ ແລະ ບັນດາມາດຕະຖານ ດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

- 1) ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງນິຕິກຳ ດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ສອດ ຄ່ອງ ກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ;
- 2) ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງມາດຕະຖານ ດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຄຳແນະນຳ ຂອງສາກົນ ແລະ ປະເທດຄູ່ຄ້າ;
- 3) ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ນິຕິກຳ ແລະ ມາດຕະຖານ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ກັບຕ່ອງໂສ້ ການຜະລິດ ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຢ່າງເປັນລະບົບ;
- 4) ສ້າງລະບົບຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳ ແລະ ມາດຕະຖານ.

4.2 ແຜນງານສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຄຸ້ມຄອງ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

- 1) ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ລະບົບເພີ່ມລະວັງ, ກວດກາ ແລະ ຍິ່ງຍືນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ເພື່ອຄວບຄຸມສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ;
- 2) ສົ່ງເສີມ ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ ໃນການກວດກາຮັບຮອງຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງ ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໂດຍພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດຖະບານ;
- 3) ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຍົກລະດັບ ຄວາມສາມາດໃນການວິໄຈ ຂອງຫ້ອງວິໄຈຜະລິດຕະພັນສັດ ໃຫ້ ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ;
- 4) ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາລະບົບທະບຽນສິນຄ້າ ແລະ ການກວດຄົ້ນຍ້ອນຫຼັງ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການ ຕິດຕາມ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ ອາຫານບໍ່ປອດໄພ;
- 5) ເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ ທີມງານປະເມີນຄວາມສ່ຽງຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງ ມືໃຫ້ແກ່ການເຈລະຈາ ເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ.

4.3 ແຜນງານພັດທະນາການລ້ຽງສັດ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

- 1) ສະໜັບສະໜູນ ການປະຕິບັດງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລ້ຽງສັດ, ການຜະລິດ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນ ຕົ້ນ ດ້ວຍການອອກມາດຕະຖານ, ກວດກາ ແລະ ຍິ່ງຍືນສະຖານປະກອບການ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ;
- 2) ສ້າງຕົວແບບ ຝາມລ້ຽງສັດ ແລະ ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ເພື່ອເປັນ ບ່ອນຮຽນຮູ້, ຖອດຖອນບົດຮຽນ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ກວ້າງຂວາງ;
- 3) ຜັນຂະຫຍາຍນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອ ກະຕຸ້ນ ການລ້ຽງສັດ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປອດໄພ;
- 4) ພັດທະນາ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ກຸ່ມຜູ້ລ້ຽງ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.

4.4 ແຜນງານຍົກລະດັບມາດຕະຖານການຂົນສົ່ງສັດ, ໂຮງຂ້າສັດ, ປ່ອນຂ້າສັດຢ່ອຍ, ປ່ອນປຸງແຕ່ງ ແລະ ປ່ອນ ຈຳໜ່າຍ

- 1) ສ້າງນະໂຍບາຍ ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ ໃນການຍົກລະດັບມາດຕະຖານພາຫະນະຂົນສົ່ງ, ໂຮງຂ້າສັດ ແລະ ປ່ອນຂ້າສັດຢ່ອຍ ສະເພາະສັດແຕ່ລະຊະນິດ, ປ່ອນປຸງແຕ່ງ ແລະ ປ່ອນຈຳໜ່າຍ ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- 2) ປະເມີນລະບົບການຂົນສົ່ງ, ໂຮງຂ້າສັດ ແລະ ປ່ອນຂ້າສັດຢ່ອຍ ສະເພາະສັດແຕ່ລະຊະນິດ, ປ່ອນປຸງແຕ່ງ ແລະ ປ່ອນຈຳໜ່າຍ ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ການເກັບຮັກສາຜະລິດຕະພັນສັດໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຈັດລຽງບຸລິມະສິດ;
- 3) ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ມາດຕະຖານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງບັນດາການທີ່ດີ ກ່ຽວກັບ ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການຂ້າສັດ, ການຂົນສົ່ງ, ການຕັດແຕ່ງຊາກ ແລະ ການຈຳໜ່າຍຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- 4) ສ້າງຕົວແບບໂຮງຂ້າສັດ, ໂຮງປຸງແຕ່ງ ແລະ ສາງເຢັນ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ເພື່ອສົ່ງອອກ;
- 5) ສ້າງມາດຕະຖານ ແລະ ລະບົບ ກວດກາ ຕິດຕາມ ການປະຕິບັດມາດຕະຖານ ກ່ຽວກັບ ການຄວບຄຸມຈຸດວິກິດທີ່ເປັນຄວາມສ່ຽງ ຂອງໂຮງຂ້າສັດ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຊີ້ນ, ສາງເຢັນ ແລະ ຜູ້ຂົນສົ່ງ;
- 6) ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ແນະນຳ ເຕັກນິກວິຊາການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ;
- 7) ກວດກາ ແລະ ອອກໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ.

4.5 ແຜນງານປັບປຸງ ກົນໄກຂອງລະບົບການກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ

- 1) ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ວາງແຜນປັບປຸງ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ຂອງພະນັກງານກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ;
- 1) ສ້າງຫຼັກສູດ ແລະ ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ການກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ ໃຫ້ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- 2) ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ສະໜອງອຸປະກອນກວດກາໃຫ້ແກ່ ພະນັກງານກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ;
- 3) ແຕ່ງຕັ້ງ ພະນັກງານກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ ທີ່ມີການຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ.

4.6 ແຜນງານພັດທະນາລະບົບການເຝົ້າລະວັງ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນ ດ້ານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

- 1) ເກັບກຳ, ລວບລວມ, ວິເຄາະ ແລະ ລາຍງານສະຖານະການຂອງຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- 2) ສ້າງລະບົບການຈັດການ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງຂໍ້ມູນ ດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນໃຫ້ທັນສະໄໝ;
- 3) ພັດທະນາລະບົບເຕືອນໄພ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.

4.7 ແຜນງານຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ ຕ່ອງໂສ້ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ

- 1) ສົ່ງເສີມ ວຽກງານຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ໃນຕ່ອງໂສ້ອາຫານ ເປັນຕົ້ນການຈັດການ ດິນ, ນ້ຳ, ພືດອາຫານສັດ, ການປັບປຸງພັນສັດ, ການຄວບຄຸມ ແລະ ປ້ອງກັນພະຍາດສັດ ຕະຫຼອດເຖິງສານຕົກຄ້າງ ຢູ່ໃນຜະລິດ ຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
- 2) ສ້າງກົນໄກສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ວຽກງານຄວາມປອດໄພ ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຈາກ ພາກເອກະຊົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆ.

ພາກທີ V ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການປະເມີນຜົນ

5.1 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ

5.1.1 ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ

ເພື່ອຮັບປະກັນການບັນລຸ ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຈຸດປະສົງ ຂອງຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ຕ້ອງໄດ້ມີການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ດັ່ງນີ້:

- ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີໜ້າທີ່ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ສະຫຼຸບ, ສັງລວມ ແລະ ລາຍງານ ຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ ພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໃຫ້ລັດຖະບານຊາບ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ທຸກ 6 ເດືອນ, 1 ປີ ແລະ ເຄິ່ງສະໄໝ (5 ປີ) ແລະ ມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງຕົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ;
- ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ມີໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ, ໂດຍສະເພາະໃຫ້ຮ່ວມກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ກຳນົດລາຍການສິນຄ້າ ກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນສັດ ເພື່ອແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ຈະແຈ້ງ.
- ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ມີໜ້າທີ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ ການຈຳໜ່າຍຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ດ້ານຄວາມປອດໄພ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
- ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ມີໜ້າທີ່ປະສານສົມທົບກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮ່ວມກັນພັດທະນາ ພາຫະນະຂົນສົ່ງສັດ ແລະ ຜະລິດຕະສັດ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ປອດໄພ;
- ກະຊວງການເງິນ ໂດຍສະເພາະຂະແໜງການພາສີ ມີໜ້າທີ່ປະສານສົມທົບກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ, ປັບປຸງການກວດກາ ແລະ ສະກັດກັ້ນ ການເຄື່ອນຍ້າຍສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
- ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການລົງທຶນຂອງລັດຂັ້ນຕົ້ນຂອງຕົນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ລະບຽບການ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ. ນອກນັ້ນ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຍັງມີໜ້າທີ່ສະຫຼຸບ ສັງລວມ ແລະ ລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ ສະບັບນີ້ ໃຫ້ກັບກະຊວງທີ່ໄດ້ມອບໝາຍໃຫ້.

5.1.2 ການປະສານງານລະຫວ່າງ ສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ

ເພື່ອບັນລຸໄດ້ຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້ ແຕ່ລະການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ປະຕິບັດຕາມໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໂດຍໃຫ້ມີການປະສານເພື່ອສ້າງເປັນແຜນການ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ ຮ່ວມກັນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນງານຂອງຍຸດທະສາດສະບັບນີ້.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການໃນການປະສານ ກັບທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງສາຍຕັ້ງ ແລະ ສາຍຂວາງ ໃນການໂຄສະນາ, ສຶກສາອົບຮົມສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ພ້ອມທັງ ຈັດປະຊຸມປຶກສາຫາລື ເພື່ອທົບທວນຄືນຜົນສຳເລັດ ແລະ ຄວາມຄືບໜ້າ ພາຍໃຕ້ແຜນປະຕິບັດງານຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ແລະ ວາງແຜນຕາມກົດຈະກຳ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະເວລາສະເພາະ ເຊັ່ນ: ປະຈຳໄຕມາດ, ທົກເດືອນ, ປະຈຳປີ ແລ້ວແຈ້ງຕອບກັບໃຫ້ແຕ່ລະພາກສ່ວນ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນຄັ້ງຕໍ່ໄປ.

5.1.3 ມາດຕະການດ້ານການລົງທຶນ

ເພື່ອບັນລຸໄດ້ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການວາງແຜນ ແລະ ກຳນົດງົບປະມານ ຕ້ອງໄດ້ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ ໃນການກຳນົດແຜນການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ແຕ່ລະແຜນງານ ແລະ ວຽກງານຈຸດສຸມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຍຸດທະສາດ ສະບັບນີ້ ໃຫ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທັນທີກັບເວລາ.

- ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ສົມທົບກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄົ້ນຄວ້າໂຍບາຍສິ່ງເສີມ ແລະ ດຶງດູດ ການລົງທຶນ ຂອງພາກທຸລະກິດ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ພ້ອມທັງກຳນົດວຽກບຸລິມະສິດ ແລະ ແຜນລົງທຶນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.
- ກະຊວງການເງິນ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມການສະໜອງທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ງົບປະມານຂອງລັດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາໂຄງການຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບແຜນຍຸດທະສາດ ສະບັບນີ້ ພ້ອມທັງ ສະຫຼຸບສັງລວມ ສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການນຳໃຊ້ງົບປະມານທັງໝົດຂອງລັດ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.
- ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເປັນເຈົ້າການຂົນຂວາຍແຫຼ່ງທຶນອື່ນ ຈາກພາກເອກະຊົນ, ບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

5.1.4 ໂຄງການສະໜັບສະໜູນ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຍຸດທະສາດພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງ ສປປ ລາວ ສະບັບນີ້ ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ຕ້ອງມີໂຄງການສະໜັບສະໜູນ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄງການ ປັບປຸງນິຕິກຳ ແລະ ມາດຕະຖານ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
2. ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຄຸ້ມຄອງ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ;
3. ໂຄງການຜະລິດຊີ້ນສັດສະອາດ ແລະ ປອດໄພ;
4. ໂຄງການຍົກລະດັບວຽກງານຂ້າສັດ ແລະ ກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ;
5. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ ຕ່ອງໂສ້ຂອງຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ.

5.2 ຂອບເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ

ຂອບເວລາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນ 10 ປີ ຄືແຕ່ປີ 2023 ຫາ 2032 ແລະ ແບ່ງອອກເປັນ 2 ໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

ໄລຍະທີ 1 ແມ່ນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນ ຊຶ່ງເລີ່ມແຕ່ ປີ 2023-2027. ແຜນປະຕິບັດງານຂອງຍຸດທະສາດໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນນີ້ ຈະເລັ່ງໃສ່ວຽກງານສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ວຽກງານຄວາມປອດໄພຂອງຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ ໂດຍເລີ່ມຈາກການສ້າງຄຸ້ມມາດຕະຖານ, ລະບົບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ລະບົບຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ຄຽງຄູ່ກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການສະໜັບສະໜູນແຕ່ລະອົງປະກອບທີ່ຈຳເປັນພື້ນຖານ ຮ່ວມກັບທຸກຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຍຸດທະນາດດັ່ງກ່າວ.

ໄລຍະທີ 2 ແມ່ນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດໄລຍະສຸດທ້າຍ ຊຶ່ງຈະເລີ່ມແຕ່ ປີ 2028-2032. ແຜນປະຕິບັດງານໃນໄລຍະນີ້ ຈະມີລັກສະນະສະເພາະ ແລະ ຈຳກັດກວ່າ ໄລຍະທີ 1, ສາມາດດັດປັບໄປຕາມກອບວຽກຂອງແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍອີງຕາມປະສົບການ ແລະ ຜົນສຳເລັດ ໃນໄລຍະທີ 1 ທີ່ຜ່ານມາ.

5.3 ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ເປັນໜ້າທີ່ ທີ່ສຳຄັນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການຕີລາຄາຖອດຖອນບົດຮຽນ ແລະ ປັບປຸງແຜນໃນແຕ່ລະປີ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ສາມາດບັນລຸໄດ້ເຖິງຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້. ທຸກພາກສ່ວນຂອງລັດຖະບານ ຕັ້ງແຕ່ສູນກາງ ລົງໄປເຖິງທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງ

ມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງໄກ້ຊິດ ແລະ ຫ້າວຫັນໃນຂະບວນການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ເນື່ອງຈາກວ່າ ທຸກຜົນສໍາເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິໂພກ.

ການຕິດຕາມກວດກາ ຕ້ອງໃຫ້ເຫັນໄດ້ໃນສອງດ້ານ ຄື: (1) ການຕິດຕາມກວດກາບັນດາບັດໄຈນໍາເຂົ້າ ແລະ ຜົນງານຕ່າງໆ; (2) ການຕິດຕາມກວດກາໝາກຜົນໂດຍລວມ ຫຼື ການຕິດຕາມກວດກາຜົນກະທົບ. ການຕິດຕາມກວດກາ ໃຫ້ລວມເອົາທັງການຕິດຕາມບັນດາບັດໄຈໃນການນໍາເຂົ້າ ທີ່ໃຫ້ເຫັນເຖິງລາຍຈ່າຍພາກລັດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຕ່າງປະເທດ.

ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ອີງໃສ່ເປົ້າໝາຍມະຫາພາກຂອງແຂວງ ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດສະບັບນີ້. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ແຂວງ ແລະ ຂະແໜງການຂອງແຂວງ ຕ້ອງມີການພົວພັນກັບໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກຂອງຂັ້ນສູນກາງ ຢ່າງສະໝິດແໜ້ນ ແລະ ເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຕິດຕາມ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ ໃນລະດັບແຂວງຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ແຂວງຕ້ອງເກັບກຳ, ສັງລວມຂໍ້ມູນຂອງຕົນຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ຊັດເຈນ ແລະ ເປັນລະບົບ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ສູນກາງ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອຮັບປະກັນການຕິດຕາມກວດກາ ໃຫ້ເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຖືກຕ້ອງ ແຂວງຕ້ອງມີລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ຕິດພັນກັບທ້ອງຖານຂັ້ນເມືອງ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ພ້ອມທັງປະຕິບັດລະບອບການຕິດຕາມກວດກາ, ສະຫຼຸບຕີລາຄາ ແລະ ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ ຢ່າງເປັນລະບົບປົກກະຕິ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ (ສະບັບປັບປຸງ) ເລກທີ 08/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພະຈິກ 2016;
2. ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການປະມົງ ເລກທີ 03/ສພຊ, ລົງວັນທີ 9 ກໍລະກົດ 2009;
3. ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດສັດ ເລກທີ 228/ລບ, ລົງວັນທີ 31 ພຶດສະພາ 2011;
4. ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນຍ້າຍສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດ ເລກທີ 230/ລບ, ລົງວັນທີ 04 ມິຖຸນາ 2012;
5. ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍອາຫານສັດ ເລກທີ 02/ລບ, ລົງວັນທີ 1 ກຸມພາ 2020;
6. ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍຢາສັດຕະວະແພດ ເລກທີ 199/ລບ, ລົງວັນທີ 13 ມີນາ 2020;
7. ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍການຂ້າສັດ ແລະ ການກວດກາອາໄສໄມ້ ເລກທີ 516/ລບ, ລົງວັນທີ 2 ກັນຍາ 2020;
8. ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ເລກທີ 020/ກຊສ, ລົງວັນທີ 13 ກຸມພາ 2009;
9. ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດສະບັບທີ IX ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ປີ 2020-2025;
10. ຍຸດທະສາດ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2030 (ສະບັບປັບປຸງ 2015);
11. ຍຸດທະສາດ ຂອງອົງການອະນາໄມໂລກ ວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ປີ 2002;
12. ຍຸດທະສາດ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຂອງ ສປປ ລາວ 2010 ສໍານັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;
13. ຍຸດທະສາດ ການຈັດການດ້ານອາຫານຂອງປະເທດໄທ 2012 - 2016 ສໍານັກງານຄະນະກຳມະການອາຫານ ແລະ ຢາ ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ;
14. ແຜນພັດທະນາ ກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ເລກທີ 0303/ກປ, ລົງວັນທີ 03 ມິຖຸນາ 2021;
15. ແຜນປະຕິບັດງານ ສໍາລັບການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໄຟຟ້າບັດ ໃນການກະສິກໍາ 2014. ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້;
16. ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານອາຊຽນ (ASEAN Framework Agreement on Food Safety) ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານດ້ານເສດຖະກິດ ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ຂອງປະຊາຄົມເສດຖະກິດ ອາຊຽນ ຮອດປີ 2025 ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງໃນເດືອນ ພະຈິກ 2015;
17. ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຂ້າສັດ ແລະ ການກວດກາອະນາໄມຜະລິດຕະພັນສັດ ເລກທີ 0870/ກປ, ລົງວັນທີ 18 ມີນາ 2011;
18. ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຂຶ້ນທະບຽນພິມສັດ ເລກທີ 1974/ກປ, ລົງວັນທີ 23 ສິງຫາ 2012;
19. ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງດ່ານກວດກາສັດຕະວະແພດສາກົນ ເລກທີ 2903/ກປ, ລົງວັນທີ 19 ພະຈິກ 2012;
20. ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງກົດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ ໃນ ສປປ ລາວ ເລກທີ 0209/ກປ, ລົງວັນທີ 06 ກຸມພາ 2013;
21. ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ ເລກທີ 0795/ກປ, ລົງວັນທີ 18 ເມສາ 2019;
22. ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ສັດນໍ້າ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດນໍ້າ ເລກທີ 4211/ກປ, ລົງວັນທີ 29 ພະຈິກ 2019;

23. ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບສໍາລັບສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ ເລກທີ 0545/ກປ, ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2021;
24. ຂໍ້ຕົກລົງ ຂອງຫົວໜ້າກົມວ່າດ້ວຍການສ້າງບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນ ໃນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ ເລກທີ 2358/ກລປ, ລົງວັນທີ 15 ສິງຫາ 2018;
25. ຂໍ້ຕົກລົງ ຂອງຫົວໜ້າກົມ ວ່າດ້ວຍລະບຽບຂັ້ນຕອນການກວດກາ ແລະ ຮັບຮອງມາດຕະຖານຝາມລ້ຽງສັດ ເລກທີ 2359/ກລປ, ລົງວັນທີ 15 ສິງຫາ 2018;
26. ມາດຕະຖານ ສະຖານທີ່ກັກກັນສັດ ເພື່ອການນໍາເຂົ້າ-ສົ່ງອອກ ປະເພດ ງົວ, ຄວາຍ, ແກະ ແລະ ແບ້ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ.ລປ 2018-00001 ລົງວັນທີ 17 ກໍລະກົດ 2018;
27. ມາດຕະຖານ ຝາມລ້ຽງໝູ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ.ລປ 2018-00002, ລົງວັນທີ 17 ກໍລະກົດ 2018;
28. ມາດຕະຖານ ຝາມລ້ຽງງົວຊີ້ນ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ.ລປ 2018-00003, ລົງວັນທີ 17 ກໍລະກົດ 2018;
29. ມາດຕະຖານ ຝາມລ້ຽງໄກ່ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ.ລປ 2018-00004, ລົງວັນທີ 17 ກໍລະກົດ 2018;
30. ມາດຕະຖານ ນໍ້າມັນງົວດິບຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ.ລປ 2018-00006, ລົງວັນທີ 17 ກໍລະກົດ 2018;
31. ມາດຕະຖານ ສາງເຢັນສໍາລັບເກັບຮັກສາຊີ້ນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ-ສັດນໍ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ.ລປ 2020-00007, ລົງວັນທີ 20 ສິງຫາ 2020;
32. ມາດຕະຖານ ປະຕິບັດງານໃນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ກ່ອນການນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ງົວ-ຄວາຍ ມີຊີວິດ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2021-00008, ລົງວັນທີ 28 ທັນວາ 2021;
33. ມາດຕະຖານ ປະຕິບັດງານໃນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ກ່ອນການນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ໝູ ມີຊີວິດ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2021-00009, ລົງວັນທີ 28 ທັນວາ 2021;
34. ມາດຕະຖານ ປະຕິບັດງານໃນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ກ່ອນການນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ແກະ, ແບ້ ມີຊີວິດ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2021-00010, ລົງວັນທີ 28 ທັນວາ 2021;
35. ມາດຕະຖານ ປະຕິບັດງານໃນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ກ່ອນການນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ສັດປີກ ມີຊີວິດ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2021-00011, ລົງວັນທີ 28 ທັນວາ 2021;
36. ມາດຕະຖານ ປະຕິບັດງານໃນການປະເມີນ ຄວາມສ່ຽງປະເທດສົ່ງອອກ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດສັດມີຊີວິດ ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2021-00012, ລົງວັນທີ 28 ທັນວາ 2021;
37. ມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດງານທີ່ດີສໍາລັບຝາມລ້ຽງໄກ່ພັນຊີ້ນ ຫຼື ໄກ່ພັນໄຂ່ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2022-00013, ລົງວັນທີ 6 ພຶດສະພາ 2022;
38. ມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດງານທີ່ດີສໍາລັບຝາມລ້ຽງເປັດພັນຊີ້ນ ຫຼື ເປັດພັນໄຂ່ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2022-00014, ລົງວັນທີ 6 ພຶດສະພາ 2022;
39. ມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດງານທີ່ດີສໍາລັບຝາມລ້ຽງໝູຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2022-00015, ລົງວັນທີ 6 ພຶດສະພາ 2022;
40. ມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດງານທີ່ດີສໍາລັບຝາມລ້ຽງແກະ ຫຼື ແບ້ຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2022-00016, ລົງວັນທີ 6 ພຶດສະພາ 2022;
41. ມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດງານທີ່ດີສໍາລັບຝາມລ້ຽງງົວ ຫຼື ຄວາຍຂອງ ສປປ ລາວ, ມກປ-ລປ-2022-00017, ລົງວັນທີ 6 ພຶດສະພາ 2022.